

נִבְקָא חַד צְפוּרָא לְסִטְר דְּרוּמָא וְחַד צְפוּרָא לְסִטְר
צְפוּנָא, וְחַד צְפוּרָא בְּד נְהִיר יִמָּא, וְחַד בְּד
אֲתַחְשַׁד יִמָּא. כֹּל חַד וְחַד קָרִי וּמְכֻרָא, מַה
דְּשָׂמְעִין מֵהוּא כְּרוּזָא.

לְבַתָּר בָּעוּ לְאַסְתִּלְקָא לְאַתְרֵיהוּ, וּמִשְׁתַּמְטִי
רַגְלֵיהוּ בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וּמִתְלַבְּדִין
בְּגִייה, עַד דְּאֲתַפְּלִיג לִילָא. כֹּד אֲתַפְּלִיג לִילָא,
כְּרוּזָא קָרִי, (קהלת ט) וּכְצַפְרִים הָאֲחֻזוֹת בְּפִתּוּ כְּהֵם
יִוְקָשִׁים בְּנֵי הָאָדָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּשַׁעֲתָא דְּמִתְלַבְּדִין רַגְלוֹי דְּבְנֵי
נְשָׂא, וְיוֹמוֹי אֲתַקְרִיבוּ, תַּהוּא יוּמָא, אֲתַקְרִי
יוֹם ה', לְאַתְבָּא רוּחִיהָ לִיָּה. תָּנָא בְּהֵיא שַׁעֲתָא,
פְּקֻדָּא תַּהוּא כְּתָרָא קַדִּישָׁא, עַל רוּחִיהָ. וּמָאן אִיהוּ,

לשון הקודש

וּנְשַׁמְטוֹת רַגְלֵיהֶן בְּנִקְבַּ תַּהוּם רַבָּה,
וּנְלַבְּדוֹת בְּתוּכָה עַד שְׁנַחֲלֵק הַלִּילָה.
וּכְשֶׁנַּחֲלֵק הַלִּילָה, הַכְּרוּז קוּרָא: (קהלת ט)
וּכְצַפְרִים הָאֲחֻזוֹת בְּפִתּוּ כְּהֵם יִוְקָשִׁים בְּנֵי
הָאָדָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּשַׁעֲתָא שְׁנַלְבְּדוֹת רַגְלֵי
בְּנֵי הָאָדָם וְיוֹמֵי מִתְקַרְבִּים, אוֹתוֹ יוֹם
נִקְרָא יוֹם ה' לְהֵשִׁיב רוּחוֹ אֵלָיו. שְׁנִינּוּ,
בְּאוֹתָהּ שַׁעֲתָא פּוֹקֵד אוֹתוֹ הַכְּתָר הַקְּדוּשׁ

וּמִתְחַלְחַל יוֹצְאוֹת שְׁתֵּי צַפְרִים שְׁעוֹלוֹת
מֵאוֹתוֹ הָעוֹלָם, שְׁמֵדוּרָם תַּחַת הָעֵץ שְׁבוּ
מִרְאֵה הַחַיִּים וְהַמּוֹת.

יֹצְאוֹת צְפוּרָא אַחַת לְצַד דְּרוּם, וְצְפוּרָא
אַחַת לְצַד צְפוֹן, וְצְפוּרָא אַחַת בְּשַׁמְאִיר
הַיּוֹם, וְאַחַת בְּשַׁנְחֵשֶׁד הַיּוֹם, וְכֹל אַחַת
וְאַחַת קוּרָא וּמְכֻרָה מַה שְׁשׁוּמְעִים
מֵאוֹתוֹ כְּרוּז.

אַחַר כֹּךְ רוּצוֹת לְהַתְעַלּוֹת לְמִקּוּמָן,

דְּכַתִּיב, (תהלים ז) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה. וְהִיא
כִּתְּרָא שְׁבִיעָא דְּכָלָא.

וְאִם מִסְטָרָא דְּגִבּוּרָה קָאֲתִי, כְּתִיב, וְאִם בְּגִבּוּרֹת
שְׁמַנִּים שָׁנָה דְּכִתְּרָא דְּגִבּוּרָה תְּמִינָא הוּי,
מִפְּאֵן וְלִהְלָאָה, לִית אַתְר לְאַתְמִשְׁדָּ, כְּמָה דְּאֵת
אָמַר, וְרַהֲבִם עָמְל וְאָוֶן. בְּאַתְר דְּלֹא הוּי יְסוּדָא,
בְּנִינָא לָא אֲתִקְנִים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וּפְאִין אֵינּוֹן צְדִיקָא, כִּד קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאַתְבָּא רוּחִיה לִיה, וְלִשְׂאֲבָא
הַהוּא רוּחָא בְּגִיּוּתָא. דִּתְנִינָא, בְּשַׁעְתָּא דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּעָא לְאַתְבָּא רוּחִיה לִיה, אִי זְכָאָה הוּא הַהוּא
רוּחָא, מַה כְּתִיב, (קהלת יב) וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר נִתְּנָה.

וְאִי לָא אֲשַׁתְּכַח זְכָאָה, וְוִי לְהַהוּא רוּחָא, דְּבַעִי

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲשֶׁרִיחֶם הַצְּדִיקִים,
כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּחָה לְהָשִׁיב אֵלָיו
אֵת רוּחוֹ אֵלָיו וְלִשְׂאֲבֹת אוֹתָהּ רוּחַ לְתוֹכוֹ.
שְׁשֻׁנֵינוּ, בְּשַׁעְתָּא שְׂרוּצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְהָשִׁיב אֵלָיו אֵת רוּחוֹ, אִם רוּחַ זֶה
הִיא שֶׁל צְדִיק, מַה כְּתוּב? (קהלת יב) וְהָרוּחַ
תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה.
וְאִם לָא נִמְצָא צְדִיק, אוֹי לְאוֹתָהּ רוּחַ

עַל רוּחוֹ, וּמִיהוּ? שְׁכֵתוֹב (תהלים ז) יְמֵי
שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה. וְהִיא כְּתִר
שֶׁל שְׁבִיעֵי שֶׁל הַכֹּל.

וְאִם מִצַּד הַגִּבּוּרָה הוּא בָּא – כְּתוּב וְאִם
בְּגִבּוּרֹת שְׁמַנִּים שָׁנָה, שְׁכֵתֵר הַגִּבּוּרָה
הוּא הָרִי שְׁמִינִי. מִפְּאֵן וְלִהְלָאָה אֵין מְקוּם
לְהַמְשֵׁךְ, כְּמוֹ שְׁנִיאֲמַר וְרַהֲבִם עָמְל וְאָוֶן.
בְּמְקוּם שְׁלֵא הָיָה יְסוּד, הַבְּנִין לָא עוּמַד.

לְאִסְתַּחֲוֶה בְּנוֹרָא דְדְלִיק, וְלֹא תִתְקַנָּא בְּגִין
 לְאִשְׁתַּאֲבֵא בְּנוֹפָא דְמַלְכָא וְאִי לֹא אֶתְתְּקַנְתּוּ, וְוִי
 לְהֵהוּא רוּחָא, דְמִתְגַּלְגַּלָּא כְּאַבְנָא בְּקוּסְפִיתָא, דְכְתִיב,
 (שמואל א כה) וְאֵת נַפֶּשׁ אִיבִיד יִקְלַעְנָה בְּתוּךְ כַּף הַקַּלְעִ.
 תִּנְיָא, אִי הֵהוּא רוּחָא זָכִי, כַּמָּה טָבִין גְּנִיזִין לִיה
 בְּהֵהוּא עֲלָמָא. דְכְתִיב, (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים
 וּזְלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְבֵּה לוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּד הֵהוּא בַר נָשׁ אֶתְקַרְיָבוּ יוֹמוֹי,
 תְּלַתִּין יוֹמִין מִכְרִיזִי עֲלוֹי בְּעֲלָמָא וְאַפִּילוּ
 צַפְרֵי שְׁמַיָא מִכְרִיזִין עֲלוֹי. וְאִי זַכָּאָה הוּא, תְּלַתִּין
 יוֹמִין מִכְרִיזִין עֲלוֹי בֵּין צְדִיקָא, בְּגִינְתָא דְעַדָּן.

תִּנְיָא, כָּל אֵינֻן תְּלַתִּין יוֹמִין, נִשְׁמַתִּיה נַפְקַת מִנִּיה
 בְּכָל לַיְלִיא, וְסַלְקַת וְחָמַאת דּוּכְתָה בְּהֵהוּא
 עֲלָמָא, וְהֵהוּא בַר נָשׁ לֹא יָדַע, וְלֹא אִשְׁנָת, וְלֹא

לשון הקודש

יעשה למחבה לו.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּשִׁמְתַּקְרָבִים יָמֵי אוֹתוֹ
 הָאִישׁ, שְׁלֹשִׁים יוֹם מִכְרִיזִים עֲלוֹי בְּעוֹלָם,
 וְאַפִּילוּ צַפְרֵי הַשְּׁמַיִם מִכְרִיזִים עֲלוֹי. וְאִם
 צְדִיק הוּא, שְׁלֹשִׁים יוֹם מִכְרִיזִים עֲלוֹי בֵּין
 הַצְּדִיקִים בְּגִין עַדָּן.

שְׁנִינֵנוּ, כָּל אוֹתָם שְׁלֹשִׁים יָמִים נִשְׁמַתוּ
 יוצאת ממנו בכל לילה, ועולה ורואה

שְׁצַרִּיכָה לְרַחֵץ בַּאֲשׁ שְׂדוּלְקַת וּלְהַתְקַן
 כְּדִי לְהַשָּׂאֵב לְגוּף הַמְּלֻךְ. וְאִם לֹא
 נִתְקַנְתּוּ, אוֹי לְאוֹתָהּ רוּחַ שְׁמִתְגַּלְגַּלַּת
 כְּאַבְנֵן כַּכַּף הַקַּלְעִ, שְׂכַתוֹב (שמואל-א כה)
 וְאֵת נַפֶּשׁ אִיבִיד יִקְלַעְנָה בְּתוּךְ כַּף
 הַקַּלְעִ. שְׁנִינֵנוּ, אִם אוֹתָהּ רוּחַ זוֹכֵה, כַּמָּה
 טוֹבוֹת גְּנוּזִים לָהּ בְּאוֹתוֹ עוֹלָם שְׂכַתוֹב
 (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וּזְלַתְךָ

שְׁלִיט בְּנִשְׁמָתֶיהָ, כָּל אֵינֹן תִּלְתִּין יוֹמִין בְּמָה דְהוּה
 בְּקִדְמוּתָא. דְּכַתִּיב, (קהלת ח) אֵין אָדָם שְׁלִיט בְּרוּחַ
 לְכֹלָא אֶת הָרוּחַ וְגו'. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִכַּד שָׂרָאן
 אֵינֹן תִּלְתִּין יוֹמִין, צִלְמָא דְבַר נָשׁ אֶתְחַשְׁדָּ, וְדִיוקְנָא
 דְּאֶתְחַזֵּי בְּאַרְעָא אֶתְמַנְעַת.

רַבִּי יִצְחָק הָוֵה יְתִיב יוֹמָא חַד אֶפְתָּחָא דְרַבִּי יְהוּדָה,
 וְהָוֵה עָצִיב. נִפְיָק רַבִּי יְהוּדָה, אֶשְׁפַּחִיה
 לְתַרְעִייהּ, דְּהָוֵה יְתִיב וְעָצִיב. אָמַר לִיה (צ"ל מַה) מָאן
 יוֹמָא דִּין מִשְׁאָר יוֹמִין.

אָמַר לִיה, אֶתִּינָא לְגַבְדָּ, לְמַבְעֵי מִינְדָּ תִלְתַּת מַלְיִין,
 חַד, דְּכַד תִּימָא מְלִי דְאֹרִייתָא, וְתַדְבַּר
 מֵאֵינֹן מַלְיִין דְּאָנָא אֶמִּינָא, דְּתִימָא לֹון מִשְׁמִי, בְּגִין
 לְאֶדְפְּרָא שְׁמִי. וְחַד דְּתַזְבִּי לְיוֹסֵף בְּרִי בְּאֹרִייתָא.
 וְחַד, דְּתִיזִיל לְקַבְּרִי כָּל ז' יוֹמִין, וְתַבְעֵי בְּעוֹתִידָּ עָלֵי.

לשון הקודש

שָׁל רַבִּי יְהוּדָה וְהִיָּה עָצִיב. יִצְא רַבִּי
 יְהוּדָה וּמִצָּא אוֹתוֹ בְּשַׁעַר שְׁלוֹ שְׁהִיָּה
 יוֹשֵׁב וְעָצִיב. אָמַר לוֹ, מַה יוֹם זֶה מִשְׁאָר
 יָמִים?

אָמַר לוֹ, בְּעֵתִי אֵלִידָּ לְבַקֵּשׁ מִמְּךָ
 שְׁלֹשָׁה דְבָרִים. אֶחָד – שְׁכַאֲשֵׁר תֵּאמַר
 דְּבָרֵי תוֹרָה וְתַזְבִּיר מֵאוֹתָם דְּבָרִים שְׂאֵנִי
 אֶמְרַתִּי, שְׁתֵּאמַר אוֹתָם בְּשְׁמִי, כְּדִי
 לְהַזְבִּיר אֶת שְׁמִי וְאֶחָד – שְׁתַּזְכֶּה אֶת

אֶת מְקוֹמָהּ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְאוֹתוֹ אָדָם
 לֹא יוֹדֵעַ וְלֹא מִשְׁנִיחַ וְלֹא שׁוֹלֵט בְּנִשְׁמָתוֹ
 כָּל אוֹתָם שְׁלֹשִׁים יוֹם כְּמוֹ שְׁהִיָּה
 בְּתַחֲלָה, שְׁכַתוּב (קהלת ח) אֵין אָדָם שְׁלִיט
 בְּרוּחַ לְכֹלָא אֶת הָרוּחַ וְגו'. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, מִכְּשִׁמְתַּחֲלִילִים אוֹתָם שְׁלֹשִׁים
 יוֹם, צִלְם הָאָדָם נְחַשְׁדָּ, וְהַדְּמוּת שְׁנֵרְאִית
 בְּאַרְצָּ נְמַנְעַת.

רַבִּי יִצְחָק הִיָּה יוֹשֵׁב יוֹם אֶחָד עַל פְּתַחוֹ

אָמַר לִיה מַנִּין לָךְ. אָמַר לִיה, הָא נִשְׁמַתִּי
 אֶסְתַּלְקַת מִינִי בְּכַל לַיְלִיא, וְלֹא אֲנַחִיר לִי
 בְּחַלְמָא כְּמַה דְּהוּה בְּקַדְמִיתָא. וְעוֹד דְּכַד אָנָּא
 מִצְלִינָא וּמְטִינָא לְשׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, אֲשַׁנְחָנָא בְּצוּלְמִי
 דִּילִי בְּבוֹתְלָא, וְלֹא חֲמִינָא לִיה. וְאַמִּינָא דְּהוּאִיל
 וְצִלְמָא אֲתַעְבֵּר וְלֹא אֲתַחְזִי, דְּהָא כְּרוּזָא נָפִיק וּכְרִיז.
 דְּכַתִּיב, (תהלים לט) אַךְ בְּצִלְמִי יִתְחַלֵּךְ אִישׁ, כֹּל זְמַנָּא
 דְּצוּלְמָא דְּכַר נָשׁ לָא יִתְעַבֵּר מִנִּיה, יִתְחַלֵּךְ אִישׁ,
 וְרוּחִיה אֲתַקְיָמָא בְּגִיְוִיה. אֲתַעְבֵּר צוּלְמָא דְּכַר נָשׁ
 וְלֹא אֲתַחְזִי, אֲתַעְבֵּר מִהַאי עֲלֵמָא.

אָמַר לִיה, וּמַהְכָּא, דְּכַתִּיב, (איוב ח) כִּי צִל יָמִינוּ עָלֵי
 אַרְצָא. אָמַר לִיה, כֹּל אֵלִין מַלִּין דְּאֵת בְּעֵי
 עֵבִידְנָא. אָבַל בְּעֵינָא מִינְךָ (דף ר"ז ע"א) דְּבַתְּהוּא עֲלֵמָא,
 תְּבַרִיר דְּוּכְתָאִי גַבְךָ, כְּמַה דְּהוּינָא בְּהַאי עֲלֵמָא. כְּכַה

לשון הקודש

ומכריז, שבתוב (תהלים לט) אך בצלם
 יתחלף איש - כל זמן שצלם האדם לא
 יעבר ממנו, יתחלף איש ורוחו עומדת
 בתוכו. כשהעבר צלם האדם ולא
 נראה, אז הוא מעבר מהעולם הזה.

אמר לו, ומפאן, שבתוב (איוב ח) כי צל
 ימינו עלי ארץ. אמר לו, כל הדברים
 הללו שאתה רוצה שאני אעשה, אבל
 אבקש ממך, שבאותו עולם תברר את

יוסף בני בתורה. ואחד - שתלך לקברי
 כל שבעת הימים ותבקש בקשתך עלי.
 אמר לו, מנין לך? אמר לו, הרי נשמתי
 מסתלקת ממני בכל לילה, ולא מאירה
 לי בחלום כמו שהיתה בתחלה. ועוד,
 שבאשר אני מתפלל ומגיע לשומע
 תפלה, אני משגיח בצלמי שבכחתי ולא
 רואה אותי, ואמרתי, הואיל והצלם
 העבר ולא נראה, שהרי הכרוז יוצא

רבי יצחק ואמר, במטו מינך, דלא תתפרש מנאי
כל אליו יומין.

אזלו לגביה דרבי שמעון, אשכחיהו דהוה לעי
באורייתא, זקוף עיניו רבי שמעון, וחקא
לרבי יצחק, וחקא למלאך המות דרהיט קמיה,
ורקיד קמיה. קם רבי שמעון, אחיד בידיה דרבי
יצחק. אמר, גוזרנא, מאן דרגיל למיעל, יעול. ומאן
דלא רגיל למיעאל, לא ייעול. עאלו רבי יצחק ורבי
יהודה, קטיר מלאך המות לבר.

אשגח רבי שמעון, וחקא דעד כען לא מטא
עדנא, דהא עד תמניא שעתי דיומא הוה
זמנא. אזתביה קמי רבי שמעון, וחוה לעי ליה
באורייתא. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, תיב
אפתחא ומה (ע"ל ומאן) דתחמי, לא תשתעי בהדיה. ואי

לשון הקודש

מקומי אצלך כמו שהייתי בעולם הזה. וכן, ומי שלא רגיל להכנס - לא
בכה רבי יצחק ואמר, בבקשה ממך וכן. נכנסו רבי יצחק ורבי יהודה,
שלא תפרד ממני כל הימים הללו. קשר את מלאך המות בחוץ.
חלבו לרבי שמעון, מצאוהו שהיה וראה שעד עכשו
יושב ועוסק בתורה. זקוף עיניו רבי תרם הגיע זמן, שהרי עד שמנה שעות
שמעון וראה את רבי יצחק, וראה את של היום היה זמן. הושיבו לפני רבי
מלאך המות שרץ לפניו ורוקד לפניו. שמעון והיה מלמדו בתורה. אמר רבי
קם רבי שמעון, ואחו ביד רבי יצחק. שמעון לרבי אלעזר בנו, שב על
אמר, גוזרני שמי שרגיל להכנס - הפתח, ומה ומי שתראה אל הדבר

יבְעִי לְמִיעָאֵל הָבָא, אוֹמֵי אוֹמָאָה דְלָא לִיעוּל.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי יִצְחָק, חָמִית דִּיּוֹקְנָא דְאַבוּךְ
 יוֹמָא דָּא, אוּ לָא. דְהָא תַּנִּינָן, בְּשַׁעְתָּא דְבַר
 נֶשׁ אֶסְתַּלַּק מִעֲלָמָא, אָבוּי וְקַרִיבוּי מִשְׁתַּבְּחִין תַּמָּן
 עַמִּיּה, וְחָמָא לֹזֶן וְאַשְׁתַּמוּדַע לֹזֶן, וְכָל אֵינוֹן דְדָתוּה
 מְדוּרִיָּה גַבְיִיהוּ בְּתַהוּא עֲלָמָא בְּדַרְנָא חַד, בְּלָתוּ
 מְתַכְנָשִׁי וּמְשַׁתְּבַּחֵי עַמִּיּה, וְאַזְלוּן עִם נְשַׁמְתִּיָּה, עַד
 אֲתַר דְתִשְׁרִי בְּאַתְרִיָּה. אָמַר, עַד בְּעָן לָא חָמִינָא.
 אֲדַהֲכִי קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, מָאֲרִי דְעֲלָמָא,
 אֲשַׁתְּמוּדַע רַבִּי יִצְחָק לְגַבְנָן, וּמֵאֲנוֹן
 שְׁבַעָה עֵינִין דְהָבָא הוּא. הָא אֲחִידְנָא בֵּיה, וְהַב
 לִי. נָפַק קָלָא וְאָמַר, כּוֹרְסִיָּא (ס"א מְסִיפָה) דְמָאֲרִיָּה
 קַרִיבָא בְּגַדְפּוּי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא דִידָךְ הוּא, וְעַמָּךְ
 תִּיתִיָּה בְּזִימְנָא דְתִיעוּל לְמִשְׁרֵי כּוֹרְסִיָּךְ. אָמַר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאִי.

לשון הקודש

בְּדַרְנָה אַחַת, כָּלֵם מְתַכְנָסִים וְנִמְצָאִים
 עִמוֹ, וְהוֹלְכִים עִם נְשַׁמְתוֹ עַד הַמְּקוֹם
 שְׁתַּשְׂרָה בְּמִקְוָמָה. אָמַר, עַד עֲבָשׁוּ לָא
 רְאִיתִי.

בֵּינָן כִּד קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, רַבּוֹן
 הָעוֹלָם, נוֹדַע רַבִּי יִצְחָק אֲעֲלֵנוּ, וְהוּא
 מֵאוֹתָן שְׁבַע עֵינַיִם שָׁל כָּאֵן. הָרִי אַחֲזִיתִי
 אוֹתוֹ וְתַן לִי. יֵצֵא קוֹל וְאָמַר: כִּפְסָא

עִמוֹ. אִם יִרְצֶה לְהַכְנִס לְכָאֵן, תִּשְׁבִּיעַ
 אוֹתוֹ שְׁבוּעָה שְׁלָא יִכְנִס.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי יִצְחָק, רְאִיתִי
 אֵת דְמוֹת אָבִיךְ הַיּוֹם אוּ לָא? שְׁהֲרִי
 שְׁנִינּוּ, בְּשַׁעָה שְׁאַדָּם מִסְתַּלַּק מִן
 הָעוֹלָם, אָבוּי וְקַרִיבוּי נִמְצָאִים שָׁם,
 וְרוּאָה אוֹתָם וְנוֹדַע לָהֶם, וְכָל אוֹתָם
 שִׁיחִיָּה מְדוּרוֹ עִמָּם שְׁבַאוֹתוֹ עוֹלָם

אֲדֹהָבִי, חָמָא רַבִּי אֶלְעָזָר דִּתְהוּה אֶסְתְּלִיק מִלְאָךְ
 חַמּוֹת. וְאָמַר, לִית קוֹפְטָרָא דְטִיפְסָא,
 בְּאַתְר דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי שְׂכִיחַ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
 לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, עוֹל חָבָא, וְאַחִיד בֵּיה בְּרַבִּי יַצְחָק,
 דְּהָא חַמִּינָא בֵּיה דְּמִסְתָּפִי. עָאֵל רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאַחִיד
 בֵּיה. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אֶתְדַר אֲנַפִּיה וְלַעֵי בְּאוּרֵייתָא.

נִיִּים רַבִּי יַצְחָק, וְחָמָא לְאַבּוּי. אָמַר לִיה, בְּרִי,
 זַבְּאָה חוּלְקָךְ בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.
 דְּהָא בֵּין טְרַפִּי אֵילְנָא דְחַיִּי דְגִנְתָּא דְעֵדֶן, אֲתִיְהִיב
 (אֶת יְתִיב) אֵילְנָא רַבָּא וְתַקִּיף בְּתַרִּין עֲלָמִין, רַבִּי שְׁמַעוֹן
 בֶּן יוֹחָאי הוּא. דְּהָא הוּא אֶחִיד לָךְ בְּעֵנְפּוּי, זַבְּאָה
 חוּלְקָךְ בְּרִי.

אָמַר לִיה אַבָּא, וּמָה אַנָּא חָתָם. אָמַר לִיה, תְּלַת

לשון הקודש

ורבִּי שְׁמַעוֹן הַחֲזִיר פָּנָיו וְלָמַד תּוֹרָה.
 נִרְדָּם רַבִּי יַצְחָק וְרָאָה אֶת אַבּוּי. אָמַר
 לוֹ, בְּנִי, אֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ בְּעוֹלָם תְּהוּה
 וּבְעוֹלָם חָבָא, שְׁהַרִי בֵּין הָעֲלִים שֶׁל עֵץ
 הַחַיִּים שֶׁבָּנִן עֵדֶן נִתּוֹן וְאַתָּה יוֹשֵׁב עַל
 גְּדוֹל וְחֹזֵק בְּשֵׁנֵי עוֹלָמוֹת, וְהוּא רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי, שְׁהַרִי הוּא אוֹחֵז
 אוֹתָךְ בְּעֵנְפּוּי. אֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ בְּנִי.
 אָמַר לוֹ, אַבָּא, וּמָה אֲנִי שָׁם? אָמַר לוֹ,
 שְׁלֹשָׁה יָמִים הָיוּ שֶׁכִּסּוּ אֶת חֲדָר

אֲדוּנָנוּ קָרְבָה בְּכַנְפֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָרִי
 הוּא שְׁלֹךְ וְעַמֵּד זָבָא בְּזִמְן שֶׁתַּכְנִס
 לְשָׂרוֹת בְּכִסְאָךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 וְדַאי.

בֵּין כֶּךָ רָאָה רַבִּי אֶלְעָזָר שֶׁהִיָּה מִסְתַּלַּק
 מִלְאָךְ חַמּוֹת, וְאָמַר, אֵין גִּזְר דִּין בְּמָקוֹם
 שְׁמַעוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנִי, תַּכְנִס לְכָאן
 וְאַחֵז בְּרַבִּי יַצְחָק, שְׁהַרִי רְאִיתִי בּוֹ
 שְׁהוּא פּוֹחֵד. נִכְנַס רַבִּי אֶלְעָזָר וְאַחֵז בּוֹ,

יזמין תוֹו דְּחָפּוּ אֲדָרָא דְּמִשְׁכְּבָךְ, וְתַקִּינוּ לָךְ פּוּיִן
פְּתִיחֵן, לְאַנְהָרָא לָךְ מֵאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֵלְמָא, וְאַנָּא
חֲמִינָא דְּוֹכְתִיךָ וְחֲדִינָא, דְּאַמִּינָא זַפְּאָה חוּלְקָךְ בְּרִי.
בַּר דְּעַד כְּעֵן, בְּרַךְ לָא זְכִי בְּאוֹרֵייתָא.

וְהָא הַשְּׁתָּא תְּוִי זְמִינִין לְמִיתֵי גַבְדָּ, תְּרִיסַר צְדִיקָא
דְּחֻבְרִיא, וְעַד דְּחִינָא גַבְדָּ, אֲתַעַר קָלָא
בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין, מָאן חֻבְרִין (ס"א שְׁבִילִין) דְּקִיּוּמִין חֻבְא,
אֲתַעְטְרוּ, בְּגִינֵיהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. שְׁאַלְתָּא שְׁאִיל,
וְאַתִּיחֵיב לֵיהּ.

וְלֹא דָא בְּלַחֲדוּי, דְּהָא שְׁבַעִין דְּוֹכְתֵי מִתְעַטְרִין
חֻבְא דִּילֵיהּ. וְכָל דְּוֹכְתָא וְדְּוֹכְתָא, פְּתִיחֵן
פְּתִיחֵן לְשַׁבְעִין עֲלָמִין. וְכָל עֲלָמָא וְעֲלָמָא אֲתַפְתַּח
לְשַׁבְעִין רְהִיטִין. וְכָל רְהִיטָא וְרְהִיטָא, אֲתַפְתַּח
לְשַׁבְעִין כְּתָרִין עֲלָאִין. וּמִתְמָן אֲתַפְתַּחוּ אֲרַחֲתִין

לשון הקודש

שְׁעוּמְדִים כָּאן? הַתְעַטְרוּ בְּשְׁבִיל רַבִּי
שְׁמַעוֹן, בְּקִשָּׁה בְּקִשָּׁה וּנְתַנָּה לוֹ.

וְלֹא זֶה לְבַדּוֹ, שְׁחֲרֵי שְׁבַעִים מְקוּמוֹת
מִתְעַטְרִים כָּאן בְּשְׁבִילוֹ, וּבְכָל מְקוֹם
וּמְקוֹם פְּתוּחִים פְּתִיחֵים לְשַׁבְעִים
עוֹלָמוֹת, וְכָל עוֹלָם וְעוֹלָם גִּפְתַּח
לְשַׁבְעִים רְצִים, וְכָל רֵץ וְרֵץ גִּפְתַּח
לְשַׁבְעִים כְּתָרִים עֲלִיוֹנִים, וּמִשָּׁם גִּפְתַּחוּ
דְּרַכִּים לְעֵתִיק, גִּסְתַּר הַכֹּל, לְרֵאוֹת

מִשְׁכְּבָךְ, וְתַקִּנוּ לָךְ חֲלוּנוֹת פְּתוּחִים
לְהָאִיר לָךְ מֵאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְאַנִּי
רְאִיתִי מְקוּמָךְ וְשִׁמְחֵתִי, שְׁאַמְרֵתִי
אֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ בְּנִי, מֵחוּץ לְזֶה שְׁעַר עֲכָשׁוּ
לֹא זָכָה בְּנֶךְ פְּתוּרָה.

וְחֲרִי עֲכָשׁוּ הָיוּ עֲתִידִים לְבֹא אֵלֶיךָ
שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי צְדִיקִים מִהַחֻבְרִים, וְעַד
שְׁהִיוּ יוֹצְאִים הַתְעוֹרֵר קוֹל בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת: מִי הֵם הַחֻבְרִים וְהַשְׁבִּילִים

לְעֵתִיקָא סְתִימָאָה דְכָלָא, לְמַחְמֵי בְּהֵוֹא נְעִימוּתָא
עֲלָאָה דְנִהְרָא, וּמְהִינָא לְכָלָא. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (תהלים
כז) לְחִזּוֹת בְּנוּעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. מֵהוּ וּלְבַקֵּר
בְּהִיכְלוֹ. הֵינֵנו דְכִתִּיב, (במדבר יב) בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא.

אָמַר לִיָּה, אָבֵא, כְּמָה זְמַנָּא יְהִיבוּ לִי בְּהֵאֵי עֲלֵמָא,
אָמַר לִיָּה, לִית לִי רְשׁוּתָא וְלֹא מוֹדְעֵי לִיָּה
לְבַר נָשׁ. אָבֵל בְּהַלּוּלָא רַבָּא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּהֵא
מִתְקַן פְּתוּרִיָּה. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שיר השירים ג) צְאֵנָה
וְרֵאֵנָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בַּעֲטָרָה שְׁעֵטָרָה לוֹ
אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ וּבְיוֹם שְׂמֻחַת לְבוֹ.

אֲדַהֲבֵי אֶתְעַר רַבִּי יִצְחָק, וְהָוָה חַיִּיד, וְאֲנִפּוּי
נְהִירִין. חָמָא רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאֶסְתַּכַּל בְּאֲנִפּוּי.
אָמַר לִיָּה, מִלָּה חֲדָתָא שְׁמַעְתָּא. אָמַר לִיָּה, וְדָאֵי.
סָח לִיָּה, אֶשְׁתַּטַּח קַמֵּיהּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן.

לשון הקודש

שְׁנֵאמַר צְאֵנָה וְרֵאֵנָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה בַּעֲטָרָה שְׁעֵטָרָה לוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם
חֲתָנָתוֹ וּבְיוֹם שְׂמֻחַת לְבוֹ.

בֵּין כְּדֵּי הַתְעוֹרֵר רַבִּי יִצְחָק, וְהָיָה צוּחַק
וּפְנֵי מְאִירִים. רָאָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהִסְתַּכַּל
בְּפָנָיו. אָמַר לוֹ, דְבַר חֲדָשׁ שְׁמַעְתָּ? אָמַר
לוֹ, וְדָאֵי. אָמַר לוֹ. הַשְׁתַּטַּח לְפָנַי רַבִּי
שְׁמַעוֹן.

בְּאוֹתָהּ נְעִימוּת עֲלִינָה שְׁמַאֲרָה
וּמְהִנָּה לְכָל, כְּמֹ שְׁנֵאמַר (תהלים פו)
לְחִזּוֹת בְּנוּעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. מַה זֶה
וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ? הֵינֵנו שְׂכֵתוֹב (במדבר יב)
בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא.

אָמַר לוֹ, אָבֵא, כְּמָה זְמַן נִתְּנָו לִי
בְּעוֹלָם הַזֶּה? אָמַר לוֹ, אֵין רְשׁוּת וְלֹא
מוֹדְיעִים לְאָדָם, אָבֵל בְּהַלּוּלָא הַגְּדוּלָה
שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן תְּהִיָּה עוֹרֵךְ שְׁלַחְנֵנו, כְּמֹ

תָּאנָא, מֵהָהוּא יוֹמָא, הָהוּא ^(דף ריח ע"ב) רַבִּי יִצְחָק אָחִיד
 לְבִרְיָה בִּידִיה, וְלַעִי לִיה בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא
 הָהוּא שְׁבָקִיה. כִּד הָהוּא עָאֵל קַמִּיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן,
 אוֹתִיבִיה לְבִרְיָה לְבַר, וַיְתִיב קַמִּיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהָהוּא
 קָרִי קַמִּיה ^(ישעיה לח) ה' עֲשָׂקָה לִי עֲרַבְנִי.

תָּנָא, בְּהָהוּא יוֹמָא תְּקִיפָא וּדְחִילוֹ דְּבַר נָשׁ, כִּד
 מָטִי זְמַנִּיה לְאַסְתְּלָקָא מֵעֲלָמָא, אַרְבַּע סְטָרִין
 דְּעֲלָמָא קִיּוּמִין בְּדִינָא תְּקִיפָא, וּמִתְעָרִין דִּינִין מֵאַרְבַּע
 סְטָרֵי עֲלָמָא. וְאַרְבַּע קְשׁוּרִין נִצָּאן, וּקְטָטוֹתָא
 אֲשֶׁתִּפַּח בִּינֵיהוּ, וּבְעֵינִין לְאַתְפָּרְשָׁא כָּל חַד לְסְטָרוֹי.

כְּרוּזָא נְפִיק וּמְכַרְזָא בְּהָהוּא עֲלָמָא, וְאַשְׁתַּמַּע
 בְּמֵאתָן וּשְׁבַעִין עֲלָמִין. אִי זַפְּאָה הוּא, בְּלָהוּ
 עֲלָמִין חֲדָאן לְקַדְמוּתִיה. וְאִי לָאוּ, וְוִי לְהָהוּא בַר
 נָשׁ וּלְחֻלְקִיה.

לשון הקודש

אַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם עוֹמְדִים בְּדִין
 הַקְּשָׁה, וּמִתְעוֹרְרֵי דִינִים מֵאַרְבַּעַת צְדָדֵי
 הָעוֹלָם, וְאַרְבַּעַה קְשָׁרִים נִיצִים, וּקְטָטָה
 נִמְצָאת בִּינֵיהֶם, וְרוֹצִים לְהַפְרִיד כָּל
 אֶחָד לְצַדוֹ.

הַכְּרוּז יוֹצֵא וּמְכַרְזוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם,
 וְנִשְׁמַע בְּמֵאתִים שְׁבַעִים עוֹלָמוֹת. אִם
 צְדִיק הוּא – כָּל הָעוֹלָמוֹת שְׂמֵחִים כְּנִגְדוֹ,

לְמַדְנֵהוּ, מֵאוֹתוֹ יוֹם הָיָה רַבִּי יִצְחָק אוֹחוֹ
 אֶת בְּנוֹ בְּיָדוֹ וּמְלַמֵּד אוֹתוֹ תּוֹרָה, וְלֹא
 הָיָה עוֹזֵב אוֹתוֹ. כְּשֶׁהָיָה נִכְנֵס לִפְנֵי רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, הוֹשִׁיב אֶת בְּנוֹ בַּחוּץ, וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי
 רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהָיָה קוֹרֵא לִפְנָיו, ^(ישעיה לח) ה'
 עֲשָׂקָה לִי עֲרַבְנִי.

לְמַדְנֵהוּ, בְּאוֹתוֹ יוֹם תְּקוּף וּמְפָחִיד שֶׁל
 הָאָדָם, כְּשֶׁמִּגִּיעַ זְמַנוֹ לְהַסְתַּלַּק מֵהָעוֹלָם,

תָּנָא, בְּהֵיּוֹא זְמַנָּא דְכַרְוּזָא כְּרִיז, כְּדִין נִפְק חַד
 שְׁלֵהוּבָא מִסְטֵר צְפוֹן, וְאִזְלָא וְאִתְוַקַּד בְּנֵהר
 דִּינּוּר, וּמִתְפָּרְשָׁא לְאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא, וְאִזְקִיד
 נְשִׁמְתָהוֹן דְּתִיבִיא. וְנִפְק הֵהוּא שְׁלֵהוּבָא, וְסִלְקָא
 וְנַחְתָּא בְּעֲלָמָא. וְהֵהוּא שְׁלֵהוּבָא מָטָא בְּגַדְפוּי
 דְּתַרְנַגּוּלָא אוּכְמָא, וּבְטִישׁ בְּגַדְפוּי, וְקָרִי בְּפִתְחָא
 בֵּין תַּרְעֵי.

זְמַנָּא קַדְמָאָה קָרִי וְאָמַר, (מלאכי א) הִנֵּה יוֹם ה' בָּא
 בּוֹעֵר פֶּתֶנוּר וְגו'. וְזְמַנָּא תַנְיִינָא קָרִי וְאָמַר,
 (עמוס ד) כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבּוֹרָא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם
 מַה שִּׁחוּ. וְהֵהוּא שְׁעֵתָא, יְתִיב פֶּר נֶשׁ בְּעוֹבְדוּי,
 דְּסִתְדִין קַמִּיָּה, וְהוּא אוּדִי עֲלִיָּהוּ. וְזְמַנָּא תְּלִיתָאָה,
 פֶּד בְּעִיָּין לְאַפְקָא נְשִׁמְתִּיה מִנִּיָּה, קָרִי תַרְנַגּוּלָא
 וְאָמַר, (ירמיה י) מִי לֹא יִרְאֶד מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לֹד
 יֵאָתֶה וְגו'.

לשון הקודש

וְאִם לֹא – אוּי לְאוּתוּ הָאִישׁ וְלַחֲלָקוּ.
לְמַדְנֵהוּ, בְּאוּתוּ הַזְמַן שֶׁהַכְּרוּז מְכַרִּיז, אִז
 יוֹצֵאת שְׁלֵהֶבֶת מִצַּד צְפוֹן, וְהוֹלֶכֶת
 וּבוֹעֵרֶת בְּנֵהר דִּינּוּר, וְנִפְרֶדֶת לְאַרְבַּעַת
 צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְשׁוֹרְפֶת אֶת נְשִׁמּוֹת
 הָרְשָׁעִים. וְיוֹצֵאת אוּתָהּ שְׁלֵהֶבֶת וְעוֹלָה
 וְיוֹרֶדֶת בְּעוֹלָם, וְאוּתָהּ שְׁלֵהֶבֶת מַגִּיעָה
 לְכַנְפֵי הַתַּרְנַגּוּל הַשָּׁחַר, וּמִפֶּה בְּכַנְפֵּי
 וְקוֹרָא בְּפִתְחָא בֵּין הַשְּׁעָרִים.
פַּעַם רֵאשׁוּנָה קוֹרָא וְאוֹמַר, (מלאכי א) הִנֵּה
 הַיּוֹם בָּא בְּעֵר פֶּתֶנוּר וְגו'. פַּעַם שְׁנִיָּה
 קוֹרָא וְאוֹמַר, (עמוס ד) כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים
 וּבּוֹרָא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם מַה שִּׁחוּ. וְאוּתָהּ
 שְׁעָה יוֹשֵׁב בֵּין אָדָם בְּמַעֲשָׂיו שְׁמַעֲדִים
 לְפָנָיו, וְהוּא מוֹדָה עֲלֵיהֶם. פַּעַם שְׁלִישִׁית,
 בְּשָׂרוּצִים לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֶת נְשִׁמּוֹתוֹ,

וְאִם לֹא – אוּי לְאוּתוּ הָאִישׁ וְלַחֲלָקוּ.
לְמַדְנֵהוּ, בְּאוּתוּ הַזְמַן שֶׁהַכְּרוּז מְכַרִּיז, אִז
 יוֹצֵאת שְׁלֵהֶבֶת מִצַּד צְפוֹן, וְהוֹלֶכֶת
 וּבוֹעֵרֶת בְּנֵהר דִּינּוּר, וְנִפְרֶדֶת לְאַרְבַּעַת
 צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְשׁוֹרְפֶת אֶת נְשִׁמּוֹת
 הָרְשָׁעִים. וְיוֹצֵאת אוּתָהּ שְׁלֵהֶבֶת וְעוֹלָה
 וְיוֹרֶדֶת בְּעוֹלָם, וְאוּתָהּ שְׁלֵהֶבֶת מַגִּיעָה
 לְכַנְפֵי הַתַּרְנַגּוּל הַשָּׁחַר, וּמִפֶּה בְּכַנְפֵּי

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, תִּרְנַנְגוּלָא אוֹכְמָא לְמַאי נִפְקָא. אָמַר
 לִיה רַבִּי יְהוּדָה, כֹּל מַה דְּעֵבֵד קִדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּאַרְעָא, כִּלְהוּ רַמְיז בְּחֻכְמָה, בַּר דְּבַנֵּי נָשָׂא לֹא
 יִדְעִי. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים קד) מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה'
 כֹּלָם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ מְלֶאכֶה הָאָרֶץ קִנְיָנִךָ, וּמִשׁוּם
 דְּאִתְעֵבִידוּ בְּחֻכְמָה, כִּלְהוּ רַמְיזִין בְּחֻכְמָה.

וְתִרְנַנְגוּלָא אוֹכְמָא, תְּנִינָן, לִית דִּינָא שְׂרִיָא אֶלָּא
 בְּאַתְר דִּהוּא זִינְיָה. וְאוֹכְמָא מְסֻטְרָא
 דְּדִינָא קִאֲתִי. וּבְנִין כְּדִי, בְּפִלְגוֹת לִילִיא מִמָּשׁ, כִּד
 רוּחָא דְּסֻטְרָא דְּצִפּוֹן אֲתַעַר, חַד שְׁלַחֲזָבָא נְפִיק,
 וּבְטִשׁ תַּחֲזִית גְּדִפּוּי דְּתִרְנַנְגוּלָא, וְקָרִי. וְכֹל שְׂפִין
 בְּתִרְנַנְגוּלָא אוֹכְמָא, דְּאִתְפּוֹן יִתִּיר מֵאַחְרָא.

אוּף הָכָא, בְּשַׁעֲתָא דְּדִינָא דְּבַר נָשׁ יִתַּעַר, שְׂאֲרֵי
 וְקָרִי לִיה, וְלִית דִּיִּדְעֵ לִיה, בַּר הַהוּא בַּר נָשׁ

לשון הקודש

קורא התרנגול ואומר, (ירמיה י) מי לא
 יראך מלך הגוים כי לך יאתה וגו'.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, תִּרְנַנְגוּל שְׁחַר לְמַה יוֹצֵא?
 אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, כֹּל מַה שְּׁעֵשָׂה
 הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא בְּאַרְץ, הַכֹּל רַמְזוּ
 בְּחֻכְמָה, רַק שְׂבָנֵי אָדָם לֹא יוֹדְעִים. זְהוּ
 שְׂכֵתוֹב (תהלים קד) מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה' כֹּלָם
 בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ מְלֶאכֶה הָאָרֶץ קִנְיָנִךָ.
 וּמִשׁוּם שְׁנַעֲשׂוּ בְּחֻכְמָה, כֹּלָם רַמְזוּם

בְּחֻכְמָה.

וְהַתִּרְנַנְגוּל הַשְּׁחַר, שְׂנִינָן, אִין דִּין שׁוּרָה
 אֶלָּא בְּמָקוֹם שְׁהוּא מִינוּ, וְשְׁחַר בָּא מִצַּד
 הַדִּין. וְלִבְנֵי בְּחֻצוֹת הַלְּיִלָּה מִמָּשׁ,
 כְּשִׁמְתַעֲוֹרְרַת רוּחַ שֶׁל צַד צִפּוֹן, שְׁלַחֲבַת
 אַחַת יוֹצֵאת וּמִכָּה תַחַת כְּנָפֵי הַתִּרְנַנְגוּל
 וְהוּא קוּרָא. וְכֹל שְׂפִין בְּתִרְנַנְגוּל שְׁחַר,
 שְׁמַתְכּוֹן יוֹתֵר מֵאַחַר.
 אַף כָּאן, בְּשַׁעֲה שְׂדִין הָאָדָם יִתַּעֲוֹרֵר,

דְּשָׁכִיב. דְּתַנִּינן, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ שָׁכִיב, וְדִינָא שְׂרִיא
 עֲלֵיהּ לְנַפְקָא מִהַאי עֲלָמָא, אֲתוּסְפָה רוּחָא עֲלָאָה בֵּיתָה,
 מַה דְּלֹא הָוָה בְּיוֹמוֹי. וְכִיּוֹן דְּשְׂרִיא עֲלוֹי וְאֲתַדְּפַק
 בֵּיתָה, חָמִי מַה דְּלֹא זָכָה בְּיוֹמוֹי, מִשּׁוּם דְּאֲתוּסְפָה בֵּיתָה
 הָהוּא רוּחָא. וְכֵד אֲתוּסְפָה בֵּיתָה וְחָמָא, בְּדִין נָפִיק
 מִהַאי עֲלָמָא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (תהלים קד) תוּסְפָה רוּחָם
 יִגְעוּן וְאֵל עֲפָרָם יִשׁוּבוּן. בְּדִין כְּתִיב, (שמות לג) כִּי לֹא
 יִרְאֵי הָאָדָם וְחִי, בְּחַיֵּיהוֹן לָא זָכָאן, בְּמִיתְתַּהוֹן זָכָאן.

תַּאנָּא, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ מִית, אֲתִיְהִיב לֵיהּ רְשׁוּתָא
 לְמַחְמִי, וְחָמִי גַבֵּיהּ קְרִיבׁוֹי וְחִבְרוֹי מִהָהוּא
 עֲלָמָא, וְאֲשַׁתְּמוּדַע לְהוּ. וְכֵלְהוּ גְלִיפִין בְּדִיוקְנִיהוֹן
 כְּמַה דְּהוּוּ בְּהַאי עֲלָמָא. אִי זָכָאָה הָהוּא בַר נָשׁ,
 בְּלָהוּ חֲדָאן קַמֵּיהּ, וּמְקַדְמֵי לֵיהּ שְׁלָם.

לשון הקודש

יִגְעוּן וְאֵל עֲפָרָם יִשׁוּבוּן. אִזּוּ כְּתוּב (שמות
 א) כִּי לֹא יִרְאֵי הָאָדָם וְחִי. בְּחַיֵּיהֶם לֹא
 זוכים, בְּמִיתָתָם זוכים.

לְמַדְנֵוּ, בְּשַׁעֲתָא שְׂאָדָם מִת, נִתְנָה לוֹ
 רְשׁוּת לְרְאוּת, וְרוּחָא אֲצֵלוֹ קְרוּבֵי
 וְחִבְרֵי מְאוּתוֹ הָעוֹלָם, וְנִדְעָה לְהֶם, וְכֵלְם
 חֲקוּקִים בְּדִמְיוֹתֵיהֶם כְּמֹו שְׁהִיּוּ בְּעוֹלָם
 הָזֶה. אִם צְדִיק אוֹתוֹ הָאִישׁ, כְּלָם שְׂמַחִים
 לְפָנָיו וּמְקַדְמִים לוֹ שְׁלָם.

מִתְחִיל וְקוּרָא לוֹ, וְאִין מִי שְׂיִדְעָה בְּזֶה,
 פִּרְט לְאוּתוֹ אִישׁ שְׂשׁוּכְב. שְׂשׁוּנֵנָה,
 בְּשַׁעֲתָא שְׂהַאִישׁ שׁוּכְב וְהִדִּין שְׂרוּי עֲלוֹי
 לְהוּצִיא מִהָעוֹלָם הָזֶה, מִתּוּסְפַת בּוּ רוּחַ
 עֲלוֹינָהּ מַה שְׂלֹא הָיָה בְּמִיּוֹ, וְכִיּוֹן
 שְׂשׁוּרָה עֲלוֹי וְנִדְבַקְתָּ בּוּ, רוּחָהּ מַה שְׂלֹא
 זָכָה בְּמִיּוֹ, מִשּׁוּם שְׂהִתּוּסְפָה בּוּ אוּתָהּ
 הָרוּחַ. וְכְּשִׁמְתּוּסְפַת בּוּ וְרוּחָהּ, אִזּוּ יוּצֵא
 מִהָעוֹלָם הָזֶה. וְהוּוּ שְׂכַתוּב (ש) תוּסְפָה רוּחָם

וְאִי זַכָּא לָא הוּי, לָא אֶשְׁתְּמוּדְעָן גַּבִּיהַ, פֶּר מֵאִינוּן
 חֵיבֵינָא, דְּטַרְדִּין לֹון בְּכַל יוֹמָא בְּגִיהֲנָם. וְכִלְהוּ
 עֲצִיבִין, וּפְתַחִין בְּווי וּמְסִימִין בְּווי. וְסָלִיק עֵינוּי,
 וְחָמָא לֹון בְּטִיסָא דְּמִסְתְּלָקָא מִן נוֹרָא, אוֹף חֲכִי, הוּא
 פְּתַח, וּווי.

תַּנְיָא, בְּשַׁעְתָּא דְּנִפְק נְשַׁמְתִּיה דְּבַר נָשׁ, אֶזְלִין
 בְּלָהוּ קְרִיבֵי וְחֲבֵרֵי דְּהֵהוּא עֲלָמָא עִם
 נְשַׁמְתִּיה, וּמְחֻזְיִין לִיה אַתְרָא דְּעֵדוּנָא, וְאַתְרָא
 דְּעוֹנָשָׁא. אִי זַכָּא הוּי, חֲמִי דּוּכְתִּיה, וְסָלִיק וַיְתִיב,
 וְאַתְעֵדֵן בְּעֵדוּנָא עֲלָא דְּהֵהוּא עֲלָמָא. וְאִי לָא הוּי
 זַכָּא, אֶשְׁתְּאַרְתַּת הֵהִיא נְשַׁמְתָּא בְּהֵאִי עֲלָמָא, עַד
 דְּאַטְמִיר גּוּפָא בְּאַרְעָא. כִּיּוֹן דְּאַטְמִיר, כַּמָּה גַּרְדִּינִין
 דְּנִמְוִסִין אַחְדָן בֵּיה, עַד דְּמַטָּא לְדוּמָ"ה, וְעֶאֱלִין לִיה
 בְּמַדּוּרֵי דְּגִיהֲנָם.

לשון הקודש

עם נשמתו, ומראים לו מקום העדון ומקום הענש. אם הוא צדיק, רואה את מקומו, ועולה ויושב ומתעדן בעדון עליון של אותו עולם. ואם אינו צדיק, נשארת אותה נשמה בעולם הזה עד שנטמן הגוף בפרקע. כיון שנטמן, כמה שומרי החקים אוהזים בו עד שפגיע לְדוּמָ"ה, ומכניסים אותו במדור שלו של הגיהנם.

ואם אינו צדיק, לא נודעים אליו. פרט לאותם הרשעים שטורדים אותם בכל יום בגיהנם, וכלם עצובים ופותחים בוי ומסימים בוי, ומרים עיניו ורואה אותם כמו גן שעולה מהאש. אף כך הוא פותח וי.

למדנו, בשעה שיוצאת נשמת האדם, הולכים כל קרוביו וחבריו שבאותו עולם

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל ז' יוֹמִין, נִשְׁמָתָא אֲזֵלָא
 מִבֵּיתָהּ לְקַבְרֵיהּ, וּמִקַּבְרֵיהּ לְבֵיתָהּ,
 וְאֵתְאַבְּלַת עָלָיו ^(דף ריט ע"א) דְּגוּפָא. דְּכַתִּיב, ^(איוב יד) אֵךְ
 בָּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וְנִפְשׁוֹ עָלָיו תֵּאָבֵל. אֲזֵלָא וַיִּתְבַּא
 בְּבֵיתָהּ, חָמִי לְכַלְהוּ עֵצִיבִין וּמִתְאַבְּלָא.

תָּנָא, בְּתַר ז' יוֹמִין, גּוּפָא הוּי כְּמָה דְהוּהוּ, וְנִשְׁמָתָהּ
 עָאֵלַת לְדוּכְתָא, עָאֵלַת לְמַעְרָתָא דְכַפְלָתָא,
 חֲמַאת מַה דְחֲמַאת, וְעָאֵלַת לְאַתְרָא דְעָאֵלַת, עַד
 דְמַטַּת לְגִין עֵדָן, וְעֵרְעַת לְכְרוּבִים, וְשָׁנַן דְחֲרָפָא דִּי
 בְּגִין עֵדָן דְלִתְתָא. אִי זַפָּאָה הוּא דְתִיעוּל, עָאֵלַת.

תָּאנָא, אַרְבַּע סַמְכִין זְמִינִין, וְחַד דִּיוֹקְנָא דְגוּפָא
 בִּידֵיָהּ, מִתְלַבְּשָׂא בֵיהּ בְּחֻדְוֹתָא וַיִּתִּיבַת
 בְּהָהוּא מְדוּרָא דְגִין עֵדָן דְלִתְתָא, עַד זְמַנָּא דְאֵתְגַזֵּר
 עָלָה. לְבַתָּר פְּרוּזָא קָרִי.

לשון הקודש

שְׂרוּאָה, וּנְכַנְסַת לְמָקוּם שְׁנַכְנַסַת, עַד
 שְׁמַגִּיעָה לְגִין עֵדָן, וּפּוֹנֶשֶׁת אֶת הַכְּרוּבִים
 וְשִׁנִּינֹת הַחֶרֶב שְׁבַגֵּן עֵדָן שְׁלֵמְטָה. אִם
 צְדִיק הוּא שְׁתַּכְּנַס, נְכַנְסַת.

שְׁנִינֹי, אַרְבַּעַה עֲמוּדִים זְמִינִים, וְדַמּוֹת
 אַחַת שֶׁל הַגּוֹף בִּידֵיהֶם, מִתְלַבְּשַׁת בּוֹ
 בְּחֻדְוָה וַיִּוָּשְׁבַת בְּאוֹתוֹ מְדוּרָא שֶׁל גִּין עֵדָן
 שְׁלֵמְטָה עַד זְמַן שְׁנַגְזֵר עָלֶיהָ, אַחַר כֵּן
 הַפְּרוּז קוֹרָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים
 הַנִּשְׁמָה הוֹלֶכֶת מִהַבַּיִת לְקַבְרוֹ וּמִקַּבְרוֹ
 לְבֵיתָהּ, וּמִתְאַבְּלַת עָלָיו עַל הַגּוֹף, שְׁכֵתוֹב
^(איוב יד) אֵךְ בָּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וְנִפְשׁוֹ עָלָיו
 תֵּאָבֵל. הוֹלֶכֶת וַיִּוָּשְׁבַת בְּבֵיתוֹ, וְרוּאָה
 אֶת כָּלֶם עֵצִיבִים וְאַבְלִים.

לְמַדְנֵהּ, אַחַר שִׁבְעָה יָמִים הַגּוֹף נִהְיָה
 כְּמוֹ שְׁהֵיָה, וְנִשְׁמָתוֹ עוֹלָה לְמָקוּמָה.
 נְכַנְסַת לְמַעְרַת הַמַּכְפֵּלָה, רוּאָה מַה